

ZARZĄDZENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie N. S.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 marca 2025 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron,

po zapoznaniu się z wnioskiem obrońcy podejrzanej,

sygnalizującym konieczność wznowienia z urzędu

postępowania sądowego zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt VIII AKz 242/24,

zmieniającym postanowienie

Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 marca 2024 r., sygn. akt XII Kp 266/24

w przedmiocie wydania listu żelaznego,

na podstawie art. 542 § 1 i 3 k.p.k. *a contrario*

zarządził:

stwierdzić niedopuszczalność wznowienia postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy podejrzanej o wznowienie z urzędu postępowania sądowego prawomocnie zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt VIII AKz 242/24,

zmieniającym postanowienie Sadu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 marca 2024 r., sygn. akt XII Kp 266/24. W uzasadnieniu wniosku obrońca podejrzaney podniósł wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., bowiem w wydaniu postanowienia brała udział sędzia powołana na stanowisko sędziego Sadu Apelacyjnego w Warszawie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wskazywaną w treści wniosku bezwzględną przyczynę odwoławczą, został on potraktowany jako sygnalizacja podjęcia czynności z urzędu. Pismo to stanowi wyłącznie sygnalizację możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, stanowiącej podstawę do wznowienia z urzędu prawomocnie zakończonego postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21).

Tak też zgodnie wskazuje się w orzecznictwie i piśmiennictwie, uznając, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 7 maja 2005 r., I KZP 5/05). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje więc po stronie sądu, do którego je skierowano, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (zob. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2022 r., IV KZ 55/21). Jednocześnie brak jest możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2024 r., I KO 53/23; zarządzenie SN z dnia 23 listopada 2022 r., III KO 95/22).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do samej dopuszczalności wznowienia postępowania w przedmiotowej sprawie.

Jak wskazuje się w orzecznictwie i co wynika z *rato legis* instytucji wznowienia postępowania dotyczy ona jedynie postępowania w jego głównym nurcie. Z treści przepisów art. 540 k.p.k. oraz art. 540a k.p.k. wynika w sposób bezsporny, że postępowanie sądowe, prawomocnie zakończone, musi rozstrzygać

o odpowiedzialności karnej oskarżonego, a nie o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku postępowania karnego. Stanowisko to jest ugruntowane w judykaturze Sądu Najwyższego (zob. postanowienie SN z 29 stycznia 2008 r., IV KO 118/07; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 maja 2007 r., V KZ 24/07; postanowienie SN z dnia 12 czerwca 2003 r., IV KZ 16/03; postanowienie SN z dnia 2 sierpnia 2023 r., I KZ 10/23; postanowienie SN z 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 59/08; postanowienie SN z 11 września 2008 r., IV KZ 62/08). Postępowania incydentalne mogą być przedmiotem wznowienia tylko wówczas, gdy zapadłe w nich orzeczenia definitywnie zamykają rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki (zob. postanowienie SN z 25 września 2013 r., III KK 231/13).

Z całą pewnością powyższych kryteriów nie spełnia wydane przez Sąd Apelacyjny w Warszawie orzeczenie z dnia 11 czerwca 2024 r., które dotyczy wydania listu żelaznego. Chociaż wydane wobec podejrzanej orzeczenie jest prawomocne, to jednak nie kończy ono postępowania sądowego i nie zapadło w ramach postępowania odrębnego wobec głównego nurtu procesu. Nie nosi również cech autonomiczności, lecz jest fragmentem toczącego się postępowania w stosunku do podejrzanej.

Reasumując, do orzeczeń rozstrzygających o odpowiedzialności karnej nie należy, z uwagi na swój procesowy charakter, określone w przepisach rozdziału 30 Kodeksu postępowania karnego, orzeczenie w przedmiocie wydania listu żelaznego. Wszakże list żelazny służy tylko zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania poprzez zapewnienie obecności oskarżonego na wezwanie. Stąd też orzeczenie w tym przedmiocie, nie może podlegać procedurze wznowieniowej (zob. zarządzenie SN z dnia 3 grudnia 2024 r., V KO 121/24).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że wznowienie z urzędu postępowania w sprawie, której dotyczy sygnalizacja, jest niedopuszczalne.

Na powyższe zarządzenie zażalenie nie przysługuje.

[J.J.]

[a.ł.]

